

Interview met Jan Kruit

Tekst Henk van der Scheer,
foto's Remco Schoonderwoert

"Hoe krijg je jongere imkers aan het besturen?"

BGC-er provincie Groningen en plaatsvervangend Ledenraadslid van de NBV

Jan imkert al vanaf zijn veertiende en woont in het ouderlijk huis in Ter Apel. Het eerste wat daar opvalt is zijn mooie bijenstal met een groot aantal Segebergers en spaarkasten bevolkt met carnica's. Daarnaast heeft hij samen met collega-imker Lubbert Heidema nog vier bijenstallen met carnica's en runnen ze daarmee bijenstand 'de Driehoek'.

Een en ander valt al te lezen in *Bijenhouden* 2013-4 waarin ik op blz. 20-21 heb geschreven dat hij in een mooie omgeving, Westerwolde, woont en dat het daar goed imkeren is. Het grote verschil met toen is dat zijn beide dochters nu het huis uit zijn en hij sinds augustus met pensioen is. Wat gebleven is, dat is zijn mooie slingeruimte die aan Europese normen voldoet. Dat is een must als je honing wilt verkopen. De NVWA is de instantie die daarop steekproefsgewijs controleert.

Imkeren in Westerwolde

Jan en Lubbert hebben momenteel 45 volken ingewinterd. Met een aantal daarvan gaan ze mogelijk volgend jaar blauwe bessen bestuiven. Honing winnen ze vooral op koolzaad, linde en bloemenmengsels die zijn ingezaaid op percelen van Staatsbosbeheer (SBB). Het aantal volken op die SBB-percelen moet beperkt blijven opdat de wilde bijen niet te veel concurrentie wordt aangedaan, vindt SBB. Ook is er vraag naar volken op velden met mosterdzaad op de kleigronden in het noorden van de provincie Groningen, al heeft Jan daar niet zoveel zin in. Dat mosterdzaad lijkt op koolzaad: ze bloeien allebei met gele bloemtrossen. Het bezwaar van volken bij mosterdzaad is het effect op het gedrag van bijen. Ze worden veel agressiever bij het bevliegen van de bloemen dan in geval van koolzaad. Dit jaar was er extra mosterdzaad ingezaaid, omdat de landbouwers dachten dat het wel eens veel geld zou kunnen opleveren in verband met de oorlog in Oekraïne. Voorheen exporteerde dat land namelijk vrij veel oliehoudende zaden.

Naast deze normale imkerpraktijk met carnica's runnen Jan en Lubbert ook een proefbijenstand voor dit ras. Om dat te kunnen doen werkt Jan samen met koninginrentelers in Duitsland; een grensoverschrijdende samenwerking. Hij is daar *Leiter Züchterring* (Hoofd Teeltkring) Wesuwermoor voor de carnica-teelt. Daarnaast is hij verbonden aan het Duits-Nederlands scholings- en documentatiecentrum voor bijenhouden en natuurbescherming in Wesuwe in de Duitse gemeente Haren (Landkreis Emsland in de Duitse deelstaat Nedersaksen). Daarover staat een en ander geschreven in *Bijenhouden* 2014-1 op blz. 14-15.

Bestuurlijke activiteiten

Jan was jarenlang secretaris van de NBV-afdeling Ter Apel. En omdat lange tijd niemand zich meldde voor de functie

van voorzitter, was Jan dat tevens ad interim. Daarnaast is hij vertegenwoordiger van de afdeling in de NBV-groep Groningen en plaatsvervangend lid van de NBV-ledenraad. In die hoedanigheid heeft hij tot nu toe meerdere bijeenkomsten van die ledenraad bijgewoond. Zijn belangstelling gaat in het bijzonder uit naar bijengezondheid. Dat uit zich niet alleen in het geven van lezingen over dat onderwerp, maar ook dat hij lid is van de NBV-commissie Bijengezondheid en als bijengezondheidscoördinator (BGC) voor de groep Groningen fungeert. Als BGC heeft hij meermaals te maken gehad met uitbraken van Amerikaans vuilbroed. In het vorige nummer van *Bijenhouden* staat daarover hoe

zoiets toegaat. "Ja, ik ben een drukke pensionado," schreef hij mij toen ik een afspraak met hem wilde maken voor een interview. Nou dat blijkt wel. Natuurlijk was ik ook benieuwd naar zijn vergelijkingsmogelijkheden tussen vroeger (VBBN) en nu (NBV) en dan in het bijzonder de bestuurlijke zaken. Vroeger hadden we een ALV en nu een ledenraad die het bestuur dient te controleren en aan te vullen met ideeën. Na enig nadenken wil Jan wel kwijt dat het vroeger toch meer een 'Poolse landdag' was waarop nogal eens vervelende onenigheden naar voren

werden gebracht. Tegenwoordig gaat het er toch wat constructiever aan toe. Overigens heeft de ledenraad onlangs tijdens een bijeenkomst aan zelfreflectie gedaan en dat krijgt nog een gevolg. Een goede zaak, volgens Jan. Hij is het met me eens dat wel wat meer gecommuniceerd zou mogen worden met de leden via de Nieuwsbrief of het blad *Bijenhouden*. Dat kan beslist beter. Het opstellen en goedkeuren van een beleidsplan neemt wel erg veel tijd in beslag. Ja, de huidige statuten stammen nog uit het tijdperk Dommerholt. Als excuus mag gelden dat door corona alles wel vertraging heeft opgelopen. Ik opper: is het misschien een goed idee dat de hoofdredacteur of een vervanger de vergaderingen bijwoont en daar een impressie of verslag van maakt, dat na goedkeuring door de vergadering wordt opgenomen in *Bijenhouden*. "Zou moeten kunnen," meent Jan. "Eigenlijk zou de informatie via de ledenraadafgevaardigden verspreid moeten worden in de groepen en zo naar de afdelingen, maar dat werkt veelal niet goed. Maar ik zie nog een veel groter probleem en dat is dat veel jongere imkers geen zin en geen tijd hebben om bestuurlijk werk te doen", aldus Jan. Overigens een probleem waar veel verenigingen mee worstelen en dat baart me wel zorgen. ●

Jan bij zijn bijenstal in Ter Apel